

Kinderrechte gemeinsam leben

Eine Elterninformation
zur Umsetzung der Kinderrechte
in Familie, Kita und Schule

Wspólne egzekwowanie praw dzieci

Informacja dla rodziców
o przestrzeganiu praw dzieci
w domu, przedszkolu i szkole

Kinderrechte im Alltag

Die Kinderrechte sind seit 1989 in der UN-Kinderrechtskonvention festgeschrieben. Sie gelten weltweit für alle Kinder zwischen 0 und 18 Jahren. Die Kinderrechte tragen dazu bei, dass Kinder geschützt aufwachsen können, sie individuell gefördert und ihre Meinungen berücksichtigt werden.

Kinderrechte in der Familie

Die Familie ist der zentrale Lebensort eines Kindes. Deshalb ist es hier besonders wichtig, dass die Kinderrechte von allen anerkannt und gemeinsam gelebt werden. Das bedeutet zunächst: Jedes Kind findet zu Hause Schutz und Geborgenheit, wird gut umsorgt und kann innerhalb der Familie mitentscheiden. Zum Beispiel darüber, welches Essen es gibt oder welche Unternehmungen gemacht werden.

Kinderrechte in der Kita

Wenn ein Kind in die Kita kommt, ist es oft das erste Mal von seinen Eltern für mehrere Stunden am Tag getrennt. Diese Herausforderung kann es gut meistern, wenn an seinem neuen Lern- und Lebensort die Kinderrechte gesichert sind. Dazu gehört vor allem, dass das Kind sich geschützt und angenommen fühlt. Ist dieser Grundbaustein gelegt, kann es sich für viele neue soziale Erfahrungen öffnen und seine Persönlichkeit entfalten. Die Kinderrechte unterstützen hierbei.

Kinderrechte in der Schule

In der Schule verbringen Kinder sehr viel Lebenszeit. Sie prägt sie wie kaum ein anderer Ort. Umso wichtiger ist es, dass Kinder hier zu eigenständigen, starken Persönlichkeiten heranwachsen können und ihre individuelle Entwicklung gefördert wird. Dazu zählt auch, dass sie die Kinderrechte vermittelt bekommen und aktiv an schulinternen Entscheidungen beteiligt werden.

Prawa dziecka w życiu codziennym

Prawa dziecka są zapisane w Konwencji ONZ o Prawach Dziecka z 1989 roku. Obowiązują na całym świecie i odnoszą się do każdego dziecka od chwili narodzin do 18 roku życia. Prawa dziecka przyczyniają się do zapewnienia dzieciom ochrony, indywidualnego wsparcia i uwzględniania ich opinii.

Prawa dziecka w rodzinie

Rodzina jest centralnym ośrodkiem życia dziecka. Dlatego szczególnie ważne jest, aby prawa dziecka były uznawane przez wszystkich członków rodziny i wspólnie przestrzegane. Przede wszystkim oznacza to, że: każde dziecko znajduje w domu ochronę i bezpieczeństwo, jest otoczone odpowiednią opieką i może uczestniczyć w podejmowaniu decyzji w rodzinie. Na przykład o tym, jakie jedzenie jest podawane lub jakie inicjatywy będą podejmowane.

Prawa dziecka w przedszkolu

Gdy dziecko po raz pierwszy idzie do przedszkola, jest to często również pierwsze wielogodzinne rozstanie z rodzicami. Może ono łatwo sprostać temu wyzwaniu, jeśli w nowym miejscu edukacji i pobytu będą przestrzegane prawa dziecka. Oznacza to przede wszystkim, że dziecko czuje się chronione i akceptowane. Jeśli ten podstawowy element jest spełniony, dziecko może otworzyć się na wiele nowych doświadczeń społecznych i rozwijać swoją osobowość. Pomagają w tym prawa dziecka.

Prawa dziecka w szkole

Dzieci spędzają w szkole znaczną część swego życia. Szkoła kształtuje je bardziej niż jakiegokolwiek inne miejsce. Dlatego ważne jest, aby dzieci mogły rozwinąć tu samodzielną, silną osobowość oraz aby miały wsparcie w indywidualnym rozwoju. Zalicza się do tego również nauka o prawach dziecka oraz aktywne uczestnictwo w podejmowaniu decyzji w szkole.

Informationen für Erwachsene

Sie können beim Deutschen Kinderhilfswerk weitere Materialien zu den Kinderrechten, die meisten kostenfrei, bestellen oder online herunterladen. Nähere Informationen zur Umsetzung von Kinderrechten in Deutschland finden Sie auf den folgenden Seiten.

Allgemeine Internetseite: www.dkhw.de
Materialien bestellen: www.dkhw.de/infoshop
Fachseite zu Kinderrechten: www.kinderrechte.de

Informationen für Kinder

Die Kinder-Internetseite des Deutschen Kinderhilfswerkes informiert Kinder zwischen 8 und 13 Jahren altersgerecht über ihre Rechte. Kinder können hier interaktiv mitwirken, Artikel schreiben und vieles mehr. Und das sicher sowie werbefrei.

Internetseite für Kinder: www.kindersache.de

Das Deutsche Kinderhilfswerk

Das Deutsche Kinderhilfswerk e.V. setzt sich seit über 45 Jahren für ein kinderfreundliches Deutschland ein. Im Mittelpunkt stehen dabei die Kinderrechte und die Hilfe für benachteiligte Kinder. Wir engagieren uns für Demokratiebildung und Beteiligung, genügend Möglichkeiten zum Spielen, kulturelle Bildung, einen kompetenten Umgang mit Medien sowie die Überwindung von Kinderarmut in Deutschland.

Deutsches Kinderhilfswerk e.V.
Leipziger Straße 116–118
10117 Berlin
Tel.: +49 30 30 86 93-0
Faks: +49 30 30 86 93-93
E-mail: dkhw@dkhw.de
www.dkhw.de

Informacje dla dorosłych

Dalsze materiały o prawach dziecka, w większości bezpłatne, można zamówić w Deutsches Kinderhilfswerk (Niemiecki Fundusz na rzecz Dzieci) lub pobrać je online. Więcej informacji na temat wdrożenia praw dziecka w Niemczech można znaleźć na następujących stronach.

Strona internetowa: www.dkhw.de
Zamawianie materiałów: www.dkhw.de/infoshop
Strona internetowa poświęcona prawom dziecka: www.kinderrechte.de

Informacje dla dzieci

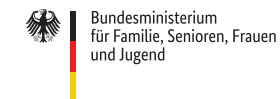
Na stronie internetowej Deutsches Kinderhilfswerk zamieszczone są informacje dla dzieci w wieku od 8 do 13 lat o przysługujących im prawach, przedstawione w sposób odpowiedni do ich wieku. Dzieci mają możliwość interaktywnego uczestnictwa, pisanie artykułów i wiele więcej. Wszystko w sposób bezpieczny i wolny od reklam.

Strona internetowa dla dzieci: www.kindersache.de

Deutsches Kinderhilfswerk

Deutsches Kinderhilfswerk e.V. od 45 lat działa z myślą o Niemczech przyjaznych dzieciom. W centrum zainteresowań znajdują się prawa dziecka oraz pomoc dzieciom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji. Angażujemy się w budowę i wspieranie demokracji, tworzenie możliwości zabawy, edukację kulturalną, kompetentne korzystanie z mediów, a także pokonywanie ubóstwa wśród dzieci w Niemczech.

Gefördert vom

im Rahmen des Bundesprogramms

Demokratie **leben!**

Ausgewählte Kinderrechte

Wybrane prawa dziecka

Artikel 2 Gleichbehandlung

Kinderrechte gelten für alle Kinder, egal, welche Hautfarbe, Religion, Herkunft, Sprache oder welches Geschlecht sie haben.

Artikel 2 Röhne traktowanie

Prawa dziecka dotyczą każdego dziecka bez względu na kolor skóry, wyznanie, pochodzenie, język i płeć.

Lehrer*innen dürfen Schüler*innen nicht aufgrund ihrer Herkunft besser oder schlechter behandeln.

Nauczycielom nie wolno traktować uczniów lepiej lub gorzej ze względu na ich pochodzenie.

Artikel 3 Kindeswohl

Eltern und Staat sind dafür verantwortlich, dass es den Kindern gut geht und dass sie sicher und geschützt aufwachsen.

Artikel 3 Dobro dziecka

Rodzice i państwo są odpowiedzialni za dobrobyt dziecka oraz możliwość bezpiecznego dorastania.

Artikel 12 Mitbestimmung

Kinder müssen bei allen Angelegenheiten, die sie betreffen, nach ihrer Meinung gefragt werden. Diese muss anschließend berücksichtigt werden.

Artikel 12 Współdecydowanie

Dzieci należy pytać o opinię we wszystkich sprawach, które ich dotyczą. Opinia ta musi być brana pod uwagę.

Artikel 17 Medienzugang

Kinder dürfen sich über alles informieren und dafür verschiedene Medien benutzen.

Artikel 17 Dostęp do mediów

Dzieci mają prawo być poinformowane o wszystkim i korzystać w tym celu z różnych mediów.

Kinder sollten die Möglichkeit haben, sich altersgerecht über aktuelle Ereignisse zu informieren, zum Beispiel über Kindernachrichten oder Webseiten für Kinder.

Dzieci muszą mieć możliwość zdobywania aktualnych informacji odpowiednich do ich wieku za pośrednictwem wiadomości lub stron internetowych do nich skierowanych.

Bei anstehenden Entscheidungen sind die Erwachsenen verpflichtet, immer das Wohlergehen der Kinder zu beachten, zum Beispiel bei Gerichtsverfahren oder einem geplanten Bauvorhaben.

W trakcie podejmowania decyzji dorośli są zobowiązani zawsze brać pod uwagę dobro dzieci, np. podczas postępowania sądowego lub planowanego przedsięwzięcia budowlanego.

Gewalt kann auch auf seelischer Ebene ausgeübt werden. Daher ist es verboten, einem Kind zum Beispiel durch Drohungen Angst zu machen.

Przemoc występuje również w sferze psychologicznej. Dlatego zabrania się straszenia dziecka, np. używając gróźb.

Artikel 19 Schutz vor Gewalt und Verwahrlosung

Niemand darf Kinder schlagen oder sie zu Dingen zwingen, die sie nicht wollen oder ihnen wehtun!

Artikel 19 Ochrona przed przemocą i zaniedbaniem

Nikt nie ma prawa bić lub zmuszać dzieci do rzeczy, których nie chcą zrobić lub które sprawiają ból!

Artikel 14 Glaubensfreiheit

Kinder haben das Recht auf ihre eigene Religion und Weltanschauung.

Artikel 14 Wolność wyznania

Dzieci mają prawo do własnego wyznania i światopoglądu.

Ein Kind darf eine andere Religions- oder Glaubensvorstellung haben als seine Eltern.

Dziecko ma prawo do religii lub wyznania innego niż rodzice.

Artikel 16 Schutz der Privatsphäre

Jedes Kind hat ein Recht auf Privatsphäre. Das gilt für alle Lebensbereiche: Privatleben, Familie, Wohnung, Briefe, E-Mails und das Handy.

Artikel 16 Ochrona prywatności

Każde dziecko ma prawo do prywatności. Dotyczy to wszystkich dziedzin życia: życia prywatnego, rodziny, mieszkania, korespondencji, telefonu (komunikacji).

Chats von Kindern heimlich zu lesen, ist ein Eingriff in die Privatsphäre und schadet dem gegenseitigen Respekt und dem Vertrauensverhältnis.

Czytanie korespondencji dzieci w tajemnicy przed nimi stanowi naruszenie prywatności oraz szkodzi wzajemnemu szacunekowi i zaufaniu.

Artikel 27

Angemessene Lebensbedingungen

Alle Kinder sollen so leben können, dass sie sich körperlich, geistig und seelisch gut entwickeln können.

Artikel 27

Godne warunki życia

Wszystkie dzieci powinny mieć możliwość życia w taki sposób, aby mogły dobrze rozwijać się fizycznie, psychicznie i duchowo.

Kinder brauchen neben ausreichend Nahrung und Wohnraum auch Möglichkeiten ihre Interessen auszuleben, wie z.B. in einem Sportverein.

Poza odpowiednim żyzywieniem i przestrzenią życiową dzieci potrzebują również możliwości realizowania swoich zainteresowań, np. w klubie sportowym.

Wenn es in einer Region keine angemessenen Spiel- und Erholungsmöglichkeiten gibt, verstößt dies gegen das Kinderrecht.

Jeśli w danym regionie nie ma odpowiednich obiektów rekreacyjnych i rozrywkowych, narusza to prawa dziecka.

Artikel 31 Spiel, Freizeit und Erholung

Kinder haben das Recht auf Ruhe und Freizeit, Spiel und aktive Erholung.

Artikel 31 Zabawa, czas wolny i wypoczynek

Dzieci mają prawo do spokoju, czasu wolnego, zabawy i aktywnego wypoczynku.